

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

R
06
C
33

Bibl.

VERSLAG VAN PROEVEN MET FUSARIUM-RESISTENTE TOMATERASSEN
IN DE KOUDE TEELT 1973

door

K. Buitelaar

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

en

G. Eimers

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruিতেelt onder Glas te Naaldwijk.

ORG

R
06
E
33

0620:53
Stamboek no. 6349

VERSLAG VAN PROEVEN MET FUSARIUM-RESISTENTE TOMATERASSEN
IN DE KOUDE TEELT 1973

<u>Inhoud</u>	Blz.
1. Samenvatting	2
2. Inleiding en opgenomen rassen	2
3. Teeltomstandigheden	4
4. Resultaten	5
a. bleke rassen	6
b. halfgroene rassen	11
5. Bespreking van de rassen	15
a. bleke rassen	15
b. halfgroene rassen	16

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

Meer exemplaren van dit verslag zijn verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen en het Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

Zonder voorselectie werden een nieuw aantal Fusarium-resistente rassen vergeleken met een paar vrij algemeen bekende Fusarium-resistente rassen en op gebruikswaarde onderzocht. Goed tot zeer goed voldeden de rassen B.30.103, 1955 F, Hg.30.152, Panase CF en de vergelijkingsrassen A.65(=Winterbrid) en Panase F. Redelijk hebben voldaan B.30.107, 712414(=Lobo) en 723437(=Ezette). Minder goed uit de bus kwamen B.30.101, 753 VF en 757 FR.

Verschillende rassen zijn tevens onvatbaar voor Verticillium en alle thans in Nederland bekende fysio's van Cladosporium.

Tabel 20 geeft een samenvatting van de belangrijkste resultaten.

2. Inleiding en opgenomen rassen

Bij ons schrijven van 20 september 1972 werden alle, voor tomaat door de NAKG erkende kweekbedrijven in de gelegenheid gesteld maximaal 2 voor Fusarium oxysporum fysio 1 onvatbare rassen in te zenden voor het gebruikswaarde-onderzoek. Van deze gelegenheid maakten 6 zaadfirma's gebruik; tezamen stuurden ze 10 rassen in. Na splitsing in bleke- en halfgroene rassen werden aan beide groepen als vergelijkingsras toegevoegd resp. Winterbrid (voorheen A.65) en Panase F. Op deze wijze ontstonden de in tabel 1 vermelde proefcollecties.

In verband met het spoedeisende karakter van het gebruikswaarde-onderzoek bij de Fusarium-resistente rassen in het algemeen werd de 1e fase van het onderzoek overgeslagen. Proefcollecties van zaadmonsters van de in tabel 1 vermelde rassen werden dus rechtstreeks ter beschikking gesteld van proeftuinen, studieclubs e.d.

In tabel 2 is in het kort aangegeven waar de proefcollecties terecht zijn gekomen, wanneer is gezaaid, geplant enz.

Tabel 1 - Opgenomen rassen

Ras	Inzender	Volgens inzender onvatbaar voor
<u>Bleke rassen</u>		
A.65(=Winterbrid)	B.V. J. Bruinsma, Naaldwijk	Fus.1 en Vert.
B.30.101	B.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	Fus.1 en Vert.
B.30.103	B.V. de Ruiters Zonen, Bleiswijk	Fus.1 en Vert.
B.30.107	B.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk	Fus.1 en Vert.
753 VF	Royal Sluis, Enkhuizen	Fus.1 en Vert.
757 FR	Royal Sluis, Enkhuizen	Fus.1
1955 F	B.V. Rijk Zwaan, De Lier	Fus.1 en Clad.A B C
712414(=Lobo)	B.V. Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen	Fus.1 en Clad.A B C
<u>Halfgroene rassen</u>		
Panase F	B.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen	Fus.1
Hg.30.152	B.V. de Ruiters Zonen, Bleiswijk	Fus.1, Vert. en Clad.A B C
723437(=Ezette)	B.V. Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen	Fus.1 en Clad.A B C
Panase CF	B.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen	Fus.1 en Clad.A B C

Toelichting: Met Fus.1 wordt bedoeld onvatbaarheid voor *Fusarium oxysporum lycopersici* fysio 1; met Vert. wordt bedoeld onvatbaarheid voor *Verticillium albo-atrum dahliae*; Clad.A B C betekent dat het ras onvatbaar is voor de A, B en C fysio's van *Cladosporium fulvum*. In verband met de zeer geringe betekenis voor de praktijk is, wanneer geen onvatbaarheid voor de C-fysio's voorkwam, mogelijke onvatbaarheid voor de A en/of B fysio's van *Cladosporium fulvum* niet vermeld.

De resultaten van het toetsen van de opgegeven resistenties tegen *Fusarium* door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek te Wageningen waren van dien aard, dat er geen betrouwbare conclusie getrokken kon worden.

De in tabel 1 vermelde resistenties tegen de A, B en C fysio's van *Cladosporium* zijn in samenwerking met mej. Ir. I.W. Boukema en de heer A.C. v.d. Giessen, beide van het IVT, geverifieerd en in orde

bevonden, behalve van 723437(=Ezette), hierin kwam 1 vatbare plant (van de 20) voor en trad er nogal wat sporulatie op.

De opgegeven resistenties tegen Verticillium zijn niet nagegaan.

3. Teeltomstandigheden

De proeven werden op de proefplaatsen vermeld in tabel 2 ondergebracht.

Tabel 2 - Proefplaatsen

	Aantal pl. per veldje	Aantal herhalingen	Zaai-datum	Plant-datum	Eerste oogst	Laatste oogst	Opmerkingen
<u>Eleke rassen</u>							
1. <u>Breda</u> Bedrijf A.Bastiaansen	26	2	5-2-73	24-3-73	6-6-73	23-8-73	
2. <u>Middelbeers</u> Bedrijf J.Schoenmakers	26	1	15-2-73	9-4-73	20-6-73	25-8-73	
3. <u>Vleuten</u> Proeftuin	24	3	16-3-73	25-4-73	3-7-73	27-8-73	1)
4. <u>Venlo</u> Proeftuin	15	2	6-4-73	10-5-73	12-7-73	16-8-73	
5. <u>Naaldwijk</u> Proefstation	18	2	9-5-73	15-6-73	1-8-73	15-10-73	1)
<u>Halfgroene rassen</u>							
1. <u>Wageningen</u> I.V.T.	10	2	9-3-73	24-4-73	2-7-73	17-9-73	1)
2. <u>Vleuten</u> Proeftuin	24	3	16-3-73	25-4-73	3-7-73	27-8-73	1)
3. <u>Venlo</u> Proeftuin	15	2	6-4-73	10-5-73	12-7-73	16-8-73	
4. <u>Naaldwijk</u> Proefstation	18	2	9-5-73	15-6-73	1-8-73	15-10-73	1)

1) De rassen zijn op deze plaatsen - onder nummer - door een commissie bestaande uit selecteurs, bedrijfsvoorlichters, enz. beoordeeld, in Wageningen op 23 juli en 28 augustus, in Vleuten alleen op 23 juli en in Naaldwijk op 23 augustus en 13 september.

4. Resultaten

Tijdens de teelt zijn de geogste tomaten, meestal volgens een onzerzijds geadviseerd schema, geteld, gewogen, beoordeeld, enz.

In de hierna volgende tabellen zijn een groot deel van de proefresultaten verwerkt. Een hoog waarderingscijfer betekent steeds dat de betreffende eigenschap in gunstige zin aanwezig is. De herhalingen van de proeven zijn aangegeven met Romeinse cijfers. In een aantal tabellen zijn tussen haakjes rangordecijfers geplaatst.

De gegevens die zich niet lenen voor verwerking in een tabel zijn rechtstreeks gebruikt voor de rasbeschrijvingen op blz. 15 e.v.

De resultaten van de beoordelingscommissie zijn te vinden in de tabellen 6 t/m 10 en 15 t/m 19.

Hiervolgend worden de proefresultaten vermeld met de bleke rassen; de proefresultaten met de halfgroene rassen staan op blz. 11.

a. Bleke rassenTabel 3 - Produktiviteit (kg/m²)

Ras	Breda	Middelbeers	Vleuten		
			I	II	III
A.65(=Winterbrid)	14.31 (4)	12.99 (6)	9.26 (2)	9.46(2-3)	9.66 (3)
B.30.101	15.34 (2)	13.48 (4)	8.25 (5)	8.00 (5)	9.36 (4)
B.30.103	13.00 (7)	14.36 (1)	8.86 (3)	9.46(2-3)	9.20 (5)
B.30.107	15.29 (3)	13.37 (5)	8.16 (6)	8.06 (4)	8.14 (6)
753 VF	14.22 (5)	13.77 (3)	8.77 (4)	7.73 (7)	9.73 (2)
757 FR	12.41 (8)	11.44 (8)	5.91 (8)	6.97 (8)	7.35 (8)
1955 F	13.97 (6)	12.96 (7)	9.55 (1)	10.26 (1)	11.26 (1)
712414(=Lobo)	15.51 (1)	14.11 (2)	7.18 (7)	7.92 (6)	7.72 (7)
Gem.	14.26	13.31	8.24	8.48	9.05

Ras	Venlo		Naaldwijk		Gem.
	I	II	I	II	
A.65(=Winterbrid)	8.04 (4)	8.63 (2)	9.28 (3)	7.93 (4)	9.84
B.30.101	6.14 (7)	6.87 (6)	7.19 (7)	6.83 (7)	9.05
B.30.103	9.08 (1)	7.72 (5)	10.74 (1)	9.58 (1)	10.22
B.30.107	8.20 (3)	8.36(3-4)	8.17 (5)	7.71 (5)	9.50
753 VF	8.37 (2)	9.95 (1)	10.22 (2)	7.65 (6)	10.05
757 FR	6.10 (8)	6.54 (8)	5.95 (8)	6.26 (8)	7.66
1955 F	7.79 (5)	8.36(3-4)	9.10 (4)	8.39 (3)	10.18
712414(=Lobo)	6.52 (6)	6.64 (7)	7.75 (6)	8.71 (2)	9.12
Gem.	7.53	7.88	8.55	7.88	9.45

Tabel 4 - Vroege produktie

Ras	Breda	Middelbeers	Vleuten		
			I	II	III
A.65(=Winterbrid)	4.93 (1)	3.46 (1)	1.70 (4)	1.34 (7)	1.05 (8)
B.30.101	3.61 (6)	2.10 (6)	2.12 (2)	1.41 (6)	1.82 (4)
B.30.103	3.86 (4)	2.92 (3)	1.58 (6)	1.84 (2)	2.02 (2)
B.30.107	3.99 (3)	2.75 (5)	1.69 (5)	1.81 (3)	1.65 (5)
753 VF	4.20 (2)	3.16 (2)	2.05 (3)	1.58 (4)	1.89 (3)
757 FR	1.53 (8)	2.01 (7)	1.30 (8)	1.45 (5)	1.57 (6)
1955 F	3.66 (5)	2.77 (4)	2.73 (1)	2.26 (1)	2.20 (1)
712414(=Lobo)	3.30 (7)	1.93 (8)	1.36 (7)	1.28 (8)	1.47 (7)
Gem.	3.64	2.64	1.82	1.62	1.71

Ras	Venlo		Naaldwijk		Gem.
	I	II	I	II	
A.65(=Winterbrid)	2.00 (4)	1.66 (5)	2.10 (1)	1.40 (5)	2.18
B.30.101	1.52 (7)	1.26 (7)	1.20 (5)	0.90 (8)	1.77
B.30.103	2.46 (1)	2.31 (3)	1.80 (3)	2.30 (1)	2.34
B.30.107	2.03 (3)	1.84 (4)	1.50 (4)	1.70 (2)	2.11
753 VF	1.95 (5)	2.67 (1)	1.10(6-7)	1.60(3-4)	2.24
757 FR	1.94 (6)	1.62 (6)	0.70 (8)	1.00 (7)	1.46
1955 F	2.05 (2)	2.54 (2)	1.90 (2)	1.60(3-4)	2.41
712414(=Lobo)	1.40 (8)	1.18 (8)	1.10(6-7)	1.20 (6)	1.58
Gem.	1.92	1.89	1.43	1.46	2.01

Toelichting: De vroege produktie is weergegeven in kg per m², in Breda t/m 1 juli, in Middelbeers t/m 3 juli, in Vleuten t/m 20 juli, in Venlo t/m 23 juli en in Naaldwijk t/m 22 augustus.

Tabel 5 - Gemiddeld vruchtgewicht (grammen per stuk, berekend over de gehele oogstperiode)

Ras	Breda	Middelbeers	Vleuten			Naaldwijk		Gem.
			I	II	III	I	II	
A.65(=Winterbrid)	62 (3)	75 (4)	75(2-3)	76 (4)	76 (4)	62 (4)	56 (5)	69
B.30.101	56 (7)	64 (8)	75(2-3)	73 (6)	80 (1)	55 (7)	55 (6)	65
B.30.103	55 (8)	73 (5)	76 (1)	77(2-3)	73(5-6)	65(1-3)	59 (4)	68
B.30.107	59 (6)	66 (7)	72 (6)	69 (7)	69(7-8)	53 (8)	54(7-8)	63
753 VF	61 (4)	67 (6)	68(7-8)	64 (8)	69(7-8)	56 (6)	54(7-8)	63
757 FR	75 (1)	88 (1)	68(7-8)	78 (1)	79(2-3)	65(1-3)	69 (2)	75
1955 F	63 (2)	80 (2)	73 (5)	77(2-3)	79(2-3)	65(1-3)	65 (3)	72
712414(=Lobo)	60 (5)	78 (3)	74 (4)	75 (5)	73(5-6)	61 (5)	70 (1)	70
Gem.	61	74	73	74	75	60	60	68

Tabel 6 - Waarderingscijfers voor de Gebruikswaarde

Ras	Beoordelingscommissie							Proefnemers Middelbeers	Gem.
	Vleuten 23-7-73			Naaldwijk					
	I	II	III	23-8-73		13-9-73			
			I	II	I	II			
A.65(=Winterbrid)	7.3	6.8	6.4	6.7	6.3	6.5	6.1	8.0	6.8
B.30.101	5.8	6.3	6.4	5.7	6.5	5.7	5.3	7.0	6.1
B.30.103	5.5	6.4	7.1	5.3	7.0	6.3	6.7	8.0	6.5
B.30.107	6.0	6.8	7.0	6.7	6.8	6.3	6.5	7.0	6.6
753 VF	5.0	5.3	6.4	5.3	5.5	3.5	5.3	5.0	5.2
757 FR	4.8	6.0	5.3	5.0	5.0	4.0	4.7	5.0	5.0
1955 F	6.3	7.3	6.6	6.0	6.3	6.5	6.4	6.0	6.4
712414(=Lobo)	6.5	5.5	6.4	6.7	6.8	5.7	6.1	6.0	6.2
Gem.	5.9	6.3	6.5	5.9	6.3	5.6	5.9	6.5	6.1

Tabel 7 - Waarderingscijfers van de beoordelingscommissie voor het gewas

Ras	Vleuten 23-7-73			Naaldwijk				Gem.
				23-8-73		13-9-73		
	I	II	III	I	II	I	II	
A.65(=Winterbrid)	7.5	6.8	7.0	6.3	6.5	6.0	6.7	6.7
B.30.101	6.5	5.3	6.8	6.0	6.5	6.3	6.3	6.2
B.30.103	5.8	6.6	7.4	6.7	7.0	6.7	6.7	6.7
B.30.107	6.5	6.4	7.1	6.3	6.8	6.0	6.5	6.5
753 VF	5.0	6.5	6.5	6.7	5.5	4.3	5.7	5.7
757 FR	5.0	6.4	6.8	6.0	5.3	6.0	5.5	5.9
1955 F	6.5	6.8	6.8	6.0	6.5	6.5	5.4	6.3
712414(=Lobo)	6.5	6.0	7.4	6.3	6.6	6.7	7.0	6.6
Gem.	6.2	6.4	7.0	6.3	6.3	6.1	6.2	6.3

Tabel 8 - Waarderingscijfers voor de vorm

Ras	Beoordelingscommissie							Proefnemers				Gem.
	Vleuten 23-7-73			Naaldwijk				Vleuten 23-8-73			Middelbeers	
				23-8-73		13-9-73						
	I	II	III	I	II	I	II	I	II	III		
A.65(=Winterbrid)	7.5	7.3	7.1	6.3	6.5	7.3	6.8	7.0	7.0	7.0	7.0	7.0
B.30.101	6.0	6.5	7.0	6.3	6.5	6.0	7.0	6.5	7.0	7.0	6.0	6.5
B.30.103	6.8	6.8	7.3	5.7	6.5	7.0	7.3	6.0	6.0	6.0	7.0	6.6
B.30.107	7.0	7.0	7.3	6.7	7.0	6.7	7.3	6.5	7.0	7.0	7.0	7.0
753 VF	6.0	6.8	6.8	5.7	6.5	5.7	6.6	5.0	5.5	4.0	6.0	5.9
757 FR	5.3	6.0	5.5	5.7	5.0	4.0	5.3	4.0	5.0	5.0	4.0	5.0
1955 F	6.5	6.5	6.3	6.0	6.0	6.5	6.6	5.0	6.0	7.0	5.0	6.1
712414(=Lobo)	6.8	6.0	7.0	7.3	6.3	6.5	6.7	6.0	6.0	6.5	6.0	6.5
Gem.	6.5	6.6	6.8	6.2	6.3	6.2	6.7	5.8	6.2	6.2	6.0	6.3

Tabel 9 - Waarderingscijfers voor de kleur van de vrucht

Ras	Beoordelingscommissie							Proefnemers			Middelbeers	Gem.
	Vleuten 23-7-73			Naaldwijk				Vleuten 23-8-73				
	I	II	III	I	II	I	II	I	II	III		
A.65(=Winterbrid)	7.3	7.3	7.1	6.3	6.5	6.5	6.4	6.5	6.5	7.5	7.0	6.8
B.30.101	5.8	5.5	6.5	6.0	6.5	6.7	6.7	6.0	6.5	6.0	5.0	6.1
B.30.103	5.3	6.8	7.3	5.3	6.5	5.5	7.3	6.0	6.0	6.0	7.0	6.3
B.30.107	6.0	6.7	7.0	6.7	7.0	7.3	7.0	6.0	6.0	6.5	7.0	6.7
753 VF	5.0	6.5	6.4	5.3	6.3	2.3	6.1	4.0	5.0	3.0	6.0	5.1
757 FR	4.8	5.7	5.0	5.0	5.5	3.5	5.4	4.0	4.0	4.0	5.0	4.7
1955 F	6.5	7.3	6.7	6.0	7.0	6.3	6.7	6.0	7.0	7.0	5.0	6.5
712414(=Lobo)	6.3	5.5	5.9	7.0	6.3	5.7	6.0	6.0	4.0	6.5	5.0	5.8
Gem.	5.9	6.4	6.5	6.0	6.5	5.5	6.5	5.6	5.6	5.8	5.9	6.0

Tabel 10 - Waarderingscijfers voor de stevigheid van de vrucht

Ras	Beoordelingscommissie							Proefnemers			Middelbeers	Gem.
	Vleuten 23-7-73			Naaldwijk				Vleuten 23-8-73				
	I	II	III	I	II	I	II	I	II	III		
A.65(=Winterbrid)	7.5	6.8	6.9	6.3	6.5	6.3	5.7	7.0	7.0	7.0	7.0	6.7
B.30.101	7.0	6.8	7.3	7.3	7.0	7.3	7.0	7.0	7.0	7.0	6.0	7.0
B.30.103	6.8	7.3	7.0	6.3	7.0	7.0	6.8	7.0	6.0	6.5	8.0	6.9
B.30.107	7.0	7.3	7.3	7.3	7.0	7.3	7.3	6.0	7.0	7.0	8.0	7.1
753 VF	6.8	6.8	7.2	6.3	7.0	6.5	6.3	6.0	7.0	5.0	7.0	6.5
757 FR	6.0	7.0	5.6	5.7	6.5	4.5	5.7	6.0	5.0	6.0	5.0	5.7
1955 F	7.0	7.3	7.0	6.3	6.5	6.7	7.1	7.0	6.0	7.0	6.0	6.7
712414(=Lobo)	7.0	6.8	6.8	7.3	7.0	7.5	7.1	7.0	6.0	6.0	8.0	7.0
Gem.	6.9	7.0	6.9	6.6	6.8	6.6	6.6	6.6	6.4	6.4	6.9	6.7

b. Halfgroene rassen

Tabel 11 - Produktiviteit (kg/m²)

Ras	Wageningen		Vleuten		
	I	II	I	II	III
Panase F	13.96 (1)	9.71 (4)	9.35 (2)	9.43 (3)	9.45 (3)
Hg.30.152	13.09 (2)	12.29 (2)	9.62 (1)	10.04 (1)	10.13 (2)
723437(=Ezette)	11.79 (3)	11.35 (3)	8.22 (4)	7.65 (4)	9.06 (4)
Panase CF	11.17 (4)	13.11 (1)	8.97 (3)	9.93 (2)	10.85 (1)
Gem.	12.50	11.62	9.04	9.26	9.87

Ras	Venlo		Naaldwijk		Gem.
	I	II	I	II	
Panase F	8.73 (2)	7.53 (3)	7.42 (4)	8.73 (1)	9.37
Hg.30.152	7.76 (3)	7.84 (2)	9.53 (2)	8.21 (3)	9.83
723437(=Ezette)	6.20 (4)	5.98 (4)	7.80 (3)	7.55 (4)	8.40
Panase CF	9.53 (1)	8.08 (1)	9.66 (1)	8.55 (2)	9.98
Gem.	8.06	7.36	8.60	8.26	9.39

Tabel 12 - Vroege Produktie

Ras	Wageningen		Vleuten			Venlo		Naaldwijk		Gem.
	I	II	I	II	III	I	II	I	II	
Panase F	3.43(2)	2.86(3)	2.03(1)	1.73(2)	1.65(1)	2.46(1)	1.59(3)	1.40(2)	1.50(1)	2.07
Hg.30.152	3.55(1)	3.34(2)	1.26(3)	1.72(3)	1.11(4)	1.96(3)	2.18(2)	2.10(1)	1.20(2)	2.05
723437 (=Ezette)	2.23(4)	2.03(4)	1.15(4)	0.93(4)	1.33(2)	1.30(4)	0.88(4)	0.80(4)	0.90(4)	1.28
Panase CF	3.33(3)	3.67(1)	1.42(2)	2.33(1)	1.27(3)	2.11(2)	2.21(1)	1.10(3)	1.10(3)	2.06
Gem.	3.14	2.98	1.47	1.68	1.34	1.96	1.72	1.35	1.18	1.87

Toelichting: De vroege produktie is uitgedrukt in kg per m², in Wageningen t/m 19 juli, in Vleuten t/m 20 juli, in Venlo t/m 23 juli en in Naaldwijk t/m 22 augustus.

Tabel 13 - Gemiddeld vruchtgewicht (grammen per stuk, berekend over de gehele oogstperiode)

Ras	Wageningen		Vleuten			Naaldwijk		Gem.
	I	II	I	II	III	I	II	
Panase F	78 (1)	64 (4)	73 (3)	74 (3)	76(1-2)	54 (4)	63 (2)	69
Hg.30.152	70 (3)	66 (3)	72 (4)	72 (4)	69 (4)	57 (3)	58 (4)	66
723437(=Ezette)	71 (2)	72 (2)	77 (1)	83 (1)	75 (3)	64(1-2)	70 (1)	73
Panase CF	67 (4)	75 (1)	74 (2)	75 (2)	76(1-2)	64(1-2)	59 (3)	70
Gem.	72	69	74	76	74	60	63	70

Tabel 14 - Aantal afwijkende vruchten per veldje (Wageningen)

Ras	Kriek			Gebarsten		
	I	II	Gem.	I	II	Gem.
Panase F	40	53	47	36	29	33
Hg.30.152	37	50	44	46	28	37
723437(=Ezette)	41	36	39	45	49	47
Panase CF	60	38	49	60	29	45
Gem.	45	44	45	47	36	42

Toelichting: Bij het berekenen van de vroegheid en de produktiviteit zijn deze aantallen niet meegewogen.

Tabel 15 - Waarderingscijfers van de beoordelingscommissie voor Gebruikswaarde

Ras	Wageningen				Vleuten			Naaldwijk				Gem.
	23-7-73		28-8-73		23-7-73			23-8-73		13-9-73		
	I	II	I	II	I	II	III	I	II	I	II	
Panase F	7.0	7.3	6.4	5.3	7.0	6.3	6.1	5.7	6.5	5.7	7.3	6.4
Hg.30.152	6.3	6.6	6.0	6.7	5.8	7.1	6.7	6.0	6.0	6.3	5.7	6.3
723437(=Ezette)	6.0	6.3	6.5	7.3	6.0	6.8	6.5	5.7	6.5	3.7	5.4	6.1
Panase CF	6.3	6.6	6.0	6.2	6.5	7.3	6.6	6.7	6.8	6.7	6.4	6.6
Gem.	6.4	6.7	6.2	6.4	6.3	6.9	6.5	6.0	6.5	5.6	6.2	6.3

Tabel 16 - Waarderingscijfers van de beoordelingscommissie voor het Gewas

Ras	Wageningen				Vleuten			Naaldwijk				Gem.
	23-7-73		28-8-73		23-7-73			23-8-73		13-9-73		
	I	II	I	II	I	II	III	I	II	I	II	
Panase F	7.3	6.6	6.6	5.8	7.0	6.3	6.8	6.0	6.8	5.3	6.7	6.5
Hg.30.152	7.6	6.3	7.2	7.2	6.0	7.3	6.6	6.3	6.5	6.5	6.5	6.7
723437(=Ezette)	6.3	6.6	6.4	7.4	6.0	7.1	7.1	6.7	6.5	5.7	5.7	6.5
Panase CF	7.3	6.3	6.1	6.2	6.8	7.3	6.4	7.0	7.0	6.5	6.8	6.7
Gem.	7.1	6.5	6.6	6.5	6.5	7.0	6.7	6.5	6.7	6.0	6.4	6.6

Tabel 17 - Waarderingscijfers voor de Vorm

Ras	Beoordelingscommissie											Proefnemers		Gem.
	Wageningen				Vleuten			Naaldwijk				Wageningen		
	23-7-73		28-8-73		23-7-73			23-8-73		13-9-73		I	II	
	I	II	I	II	I	II	III	I	II	I	II	I	II	
Panase F	7.0	7.3	7.0	7.0	7.0	6.5	6.5	6.7	7.0	6.5	7.5	7.1	7.0	6.9
Hg.30.152	7.3	7.3	6.2	7.0	6.3	7.3	6.8	6.0	6.5	6.3	6.5	7.0	7.0	6.7
723437(=Ezette)	6.3	6.3	6.5	6.8	6.5	6.8	6.8	6.0	6.5	5.5	6.1	6.3	7.2	6.4
Panase CF	7.0	7.3	7.2	7.2	6.8	7.3	7.0	6.7	7.0	7.5	7.0	7.3	7.1	7.1
Gem.	6.9	7.1	6.7	7.0	6.7	7.0	6.8	6.4	6.8	6.5	6.8	6.9	7.1	6.8

Tabel 18 - Waarderingscijfers voor de Kleur van de vrucht

Ras	Beoordelingscommissie											Proefnemers		Gem.
	Wageningen				Vleuten			Naaldwijk				Wageningen		
	23-7-73		28-8-73		23-7-73			23-8-73		13-9-73		I	II	
	I	II	I	II	I	II	III	I	II	I	II	I	II	
Panase F	6.6	7.3	6.1	6.4	6.5	6.5	6.3	5.7	6.3	6.5	6.7	6.0	6.0	6.4
Hg.30.152	6.6	6.3	5.7	6.0	6.5	7.3	6.8	6.0	6.3	7.0	5.8	5.7	6.0	6.3
723437(=Ezette)	5.3	6.6	6.3	6.9	5.8	6.5	5.8	5.7	6.0	3.3	5.3	5.5	6.6	5.8
Panase CF	6.6	6.3	6.4	6.0	6.3	6.8	6.8	6.3	6.3	6.5	6.4	5.8	6.1	6.5
Gem.	6.3	6.6	6.1	6.3	6.3	6.8	6.4	5.9	6.2	5.8	6.1	5.8	6.2	6.2

Tabel 19 - Waarderingscijfers van de beoordelingscommissie voor de Stevigheid van de vrucht

Ras	Wageningen				Vleuten			Naaldwijk				Gem.
	23-7-73		28-8-73		23-7-73			23-8-73		13-9-73		
	I	II	I	II	I	II	III	I	II	I	II	
Panase F	7.0	7.3	6.4	6.7	6.5	6.3	7.0	6.7	7.0	6.3	7.0	6.7
Hg.30.152	7.0	7.0	6.5	6.7	6.5	7.3	6.8	6.3	6.5	6.3	6.4	6.7
723437(=Ezette)	7.0	8.0	6.9	7.1	7.0	7.3	7.3	7.0	7.0	7.5	7.3	7.2
Panase CF	5.6	7.0	6.7	6.2	6.3	7.0	6.5	7.0	6.5	6.5	6.5	6.5
Gem.	6.7	7.4	6.6	6.9	6.6	7.0	6.9	6.8	6.7	6.7	6.8	6.8

Tabel 20 - Samenvattende tabel

Ras	Res. F,V,ABC	Prod. kg/m ²	Vroege prod. kg/m ²	Vrucht- gewicht gr.	W.c. gebruiks- waarde	W.c. gewas	W.c. vorm vrucht	W.c. kleur vrucht	W.c. stevigheid vrucht
<u>Bleke rassen</u>									
A.65(=Winterbrid)	F V	9.84	2.18	69	6.8	6.7	7.0	6.8	6.7
B.30.101	F V	9.05	1.77	65	6.1	6.2	6.5	6.1	7.0
B.30.103	F V	10.22	2.34	68	6.5	6.7	6.6	6.3	6.9
B.30.107	F V	9.50	2.11	63	6.6	6.5	7.0	6.7	7.1
753 VF	F V	10.05	2.24	63	5.2	5.7	5.9	5.1	6.5
757 FR	F	7.66	1.46	75	5.0	5.9	5.0	4.7	5.7
1955 F	F ABC	10.18	2.41	72	6.4	6.3	6.1	6.5	6.7
712414(=Lobo)	F ABC	9.12	1.58	70	6.2	6.6	6.5	5.8	7.0
Gem.		9.45	2.01	68	6.1	6.3	6.3	6.0	6.7
<u>Halfgroene rassen</u>									
Panase F	F	9.37	2.07	69	6.4	6.5	6.9	6.4	6.7
Hg.30.152	F V ABC	9.83	2.05	66	6.3	6.7	6.7	6.3	6.7
723437(=Ezette)	F ABC	8.40	1.28	73	6.1	6.5	6.4	5.8	7.2
Panase CF	F ABC	9.98	2.06	70	6.6	6.7	7.1	6.5	6.5
Gem.		9.39	1.87	70	6.3	6.6	6.8	6.2	6.8

5. Bespreking van de rassen

a. Bleke rassen

A.65(=Winterbrid)   Standaardras B.V. J. Bruinsma, Naaldwijk.

Geeft een voldoende ruim geleed gewas met een wat matige doorgroei. Was middelmatig vroeg en gaf een goede totaalproduktie. De vruchtkwaliteit werd als goed beoordeeld. Gaf een voldoende hoog vruchtgewicht.

B.30.101   Ontvangen van B.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk.

Vormt een kort geleed gewas met een matige groeikracht. Kwam laat in produktie en gaf een vrij lage totaalproduktie. De vruchtvorm en vruchtkleur liet veel te wensen over. Het vruchtgewicht was aan de lage kant.

B.30.103   Ontvangen van B.V. de Ruiters Zonen, Bleiswijk.

Dit ras vormt een ruim geleed open gewas met een voldoende groeikracht. Kwam vroeg in produktie en gaf een hoge totaalproduktie. De vruchtkleur werd matig beoordeeld. De vruchtvorm en -stevigheid waren redelijk tot goed. Het vruchtgewicht was eveneens goed.

B.30.107   Ontvangen van B.V. Gebr. v.d. Berg, Naaldwijk.

Een ras met een goede tot flinke groei en een ruim geleed gewas. Gaf een middelmatige vroege- en totaalproduktie. De vruchtkwaliteit werd als goed tot zeer goed beoordeeld. Het gemiddeld vruchtgewicht lag echter vrij laag.

753 VF   Ontvangen van Royal Sluis, Enkhuizen.

Een ruim geleed ras met een sterke groei. Vormde een zwaar en dicht gewas door het grove lange blad. De bladkleur was vrij licht. Gaf een goede vroege produktie en eveneens een goede totaalproduktie. De vruchtkwaliteit schoot duidelijk te kort. Het vruchtgewicht was laag. Dit ras kreeg lage gebruikswaardecijfers.

757 FR   Ontvangen van Royal Sluis, Enkhuizen.

Een vrij kort geleed sterk groeiend ras. Vormde een zwaar en dicht gewas. Dit ras gaf een lage vroege produktie en ook een lage totaalproduktie. De

vruchtkwaliteit was ver beneden de maat. Het vruchtgewicht was hoog. Dit ras kreeg lage gebruikswaardecijfers.

1955 F

Ontvangen van B.V. Rijk Zwaan, De Lier.

Vormt een normaal geled enigszins open gewas. De groei aan de draad werd soms als matig beoordeeld. De trossen zijn vrij lang. Dit ras gaf een hoge vroege produktie en ook een hoge totaalproduktie. De vruchtvorm liet wel eens te wensen over. De vruchtkleur en -stevigheid waren goed. Het vruchtgewicht was vrij hoog.

712414(=Lobo)

Ontvangen van B.V. Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Dit ras gaf een normaal geled vrij dicht en zwaar gewas met een korte tros. De vroege produktie en de totaalproduktie lagen vrij laag. De vruchtkleur werd vaak als matig beoordeeld. De vruchtvorm en -stevigheid waren redelijk tot goed. Het vruchtgewicht was goed.

b. Halfgroene rassen

Panase F

Standaardras van B.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen.

Een normaal geled gewas wat aanvankelijk nogal zwaar en dicht was. Kwam vroeg in produktie en gaf een goede totaalproduktie. De vruchtkwaliteit was goed behoudens wat groenkragen later in de teelt. Panase F had ook een goed vruchtgewicht.

Hg.30.152

Ontvangen van B.V. de Ruiter Zonen, Bleiswijk.

Vormt een lang geled gewas met een goede groei-kracht. Dit ras kwam vroeg in produktie en gaf een hoge totaalproduktie. Behoudens wat groenkragen werd de vruchtkwaliteit algemeen als goed beoordeeld. Het vruchtgewicht was goed.

723437(=Ezette)

Ontvangen van B.V. Enkhuizer Zaadhandel, Enkhuizen.

Een ras met een flinke groei-kracht. Vormt een wat kort geled grof en zwaar gewas. De vroege- en totaalproduktie lagen niet hoog. De vruchtkleur werd matig beoordeeld, vorm en stevigheid waren redelijk tot goed. Dit ras gaf een zware tomaat.

Panase CF

Ontvangen van B.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen.

Vormde een vrij lang geled wat open gewas. Dit ras gaf een hoge vroege produktie en eveneens een hoge totaalproduktie. De vruchtkwaliteit werd vrij goed beoordeeld behoudens wat groenkragen bij de latere oogst. Het vruchtgewicht was goed.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

1. Hoeven, A.P. v.d., en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven onder glas in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
2. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van een Kropslarassenproef-1e beoordeling in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
3. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Voorjaarsstookteelt 1968 September 1968
4. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
5. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967-1968 November 1968
6. Koopmans, W., en L.G. Nederpel - Verslag Komkommerrassenproeven-1e beoordeling 1968 Maart 1969
7. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
8. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-1e beoordeling onder glas in de late Voorjaars- teelt 1969 Augustus 1969
9. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Winterstookteelt 1968-1969 September 1969
10. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling Herfstteelt 1968 Oktober 1969
11. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1968-1969 Oktober 1969
12. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stoksnijbonerassenproeven-1e beoordeling Vroege Voorjaarsteelt onder glas 1969 November 1969
13. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1969 November 1969
14. Ruiter, D. de, en W. Koopmans - Verslag Stamslaboncrassenproeven-1e beoordeling Voorjaarsteelt 1969 December 1969
15. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Voorjaarsstook- teelt 1969 Januari 1970
16. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag Kropslarassenproef-1e beoordeling Late Koude Voorjaarsteelt 1969 Januari 1970
17. Koopmans, W., en A.P. v.d. Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Koude of Vorst- vrij gehouden Voorjaarsteelt 1969 Maart 1970
18. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de normale Herfst- teelt Mei 1972
19. Esch, H. van, en W. Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven- onder glas Winterteelt 1971-1972 Augustus 1972

20. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 augustus 1972
21. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Tomaterassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Koude Teelt 1972 november 1972
22. Koopmans, W., en D. de Ruiters - Verslag van een Rassenproef Stamsla-
boon onder Glas in de Voorjaarsteelt 1972 november 1972
23. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Late Voorjaarsteelt 1972 december 1972
24. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met Fusarium-
resistente Tomaterassen in de Koude Teelt 1972 december 1972
25. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Tomaterassenproeven-2e
beoordeling onder Glas in de Koude Teelt 1972 december 1972
26. Esch, H. van, en W. Koopmans - Kropslarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de normale Herfstteelt 1972 mei 1972
27. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Proeven met Fusarium-
resistente Tomaterassen in de Herfstteelt 1972 februari 1973
28. Esch, H. van, en W. Koopmans - Slarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Winterteelt 1972-1973 juli 1973
29. Koopmans, W., en H. van Esch - Slarassenproeven-2e beoordeling
onder Glas in de Voorjaarsteelt 1973 juli 1973
30. Buitelaar, K., en W. Koopmans - Verslag van Tomaterassenproeven-2e
beoordeling in de Stookteelt 1973 met bleke- en
halfgroene rassen augustus 1973
31. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met TMV-resis-
tente Tomaterassen-2e beoordeling in de Stookteelt
1973 augustus 1973
32. Koopmans, W., en K. Buitelaar - Verslag van Proeven met Fusarium-
resistente Tomaterassen in de Stookteelt 1973 augustus 1973
33. Koopmans, W., en D. de Ruiters - Verslag van Spinazierassenproeven
onder Glas in de Vroege Voorjaarsteelt 1972 en 1973 augustus 1973
34. Buitelaar, K., en G. Eimers - Verslag van Tomaterassenproeven-2e
beoordeling in de Koude Teelt 1973 met bleke- en
halfgroene rassen oktober 1973